Dosarul nr. 2-23997/22 (2-22157631-12-228102022-1)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Pronunţată public la 12 iunie 2024 în *****

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Constantin Roșca
Grefier Anastasia Roman și Dorin Toma

cu participarea reprezentantului pârâtei Țîganu Angela, avocatul Tataru Gheorghi, împuternicit în baza mandatului avocațial cu seria MA nr. 1915202 din 11.03.2023, în lipsa reclamantului Munteanu Alexandru, care a solicitat examinarea în absență, în lipsa pârâtei Țîganu Angela, fiind reprezentată de către avocatul Tataru Gheorghi, precum și în lipsa pârâtei Griceanu Svetlana, citată legal cu scrisoare recomandată cu aviz,

în sediul instanţei, în ședință publică, desfășurată în limba română, în procedură contencioasă a judecat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Alexandru (succesor în drepturi a OCN „Credit Money” SRL) împotriva lui Țîganu Angela și Griceanu Svetlana cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La data de 25 octombrie 2022, reprezentantul OCN „Credit Money” SRL a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Țîganu Angela și Griceanu Svetlana cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 23 octombrie 2020, pîrîta Țîganu Angela în calitate de împrumutat a beneficiat de un împrumut bănesc cu dobândă, fapt confirmat prin contractul de împrumut cu dobândă nr. 540/04-10 din 23 octombrie 2020, în mărime de 1487,56 euro. Pentru acest contract de credit a fost instituită și o garanție personală (fidejusiune), fapt confirmat prin contractul de fidejusiune din 23 octombrie 2020. Creditul a fost acordat pe un termen de 2 ani, cu achitarea plăților lunare egale. Până în prezent, nu au fost efectuate careva achitări. Pretențiile cu privire la achitarea datoriei au fost expediate la 15 iunie 2022, însă nu au fost recepționate. La ziua adresării cu prezenta acțiune, pârâtele, în temeiul contractelor sus-enunțate, au o datorie totală în mărime de 4254,61 euro, însă, reclamanta va solicita doar suma de 3808,33 euro, compusă din: 1487,56 euro – corpul împrumutului; 1071,12 euro – dobânda contractuală; 357,12 euro – comision de administrare a creditului; 892,53 euro – penalitate calculată pentru 60 zile.

În continuare, reclamanta OCN „Credit Money”, de comun acord cu pârâtele au

stabilit condițiile contractuale. Toate clauzele contractuale au fost negociate până la semnarea acestora. Semnarea contractelor menționate, presupune acceptul părților asupra tuturor condițiilor acordării creditului.

La data de 13 iulie 2023, Munteanu Alexandru, în calitate de cesionar s-a adresat instanței de judecată cu o cerere, prin care a solicitat dispunera înlocuirii OCN „Credit Money" SRL în calitate de cedent cu noul suucesor în drepturi Munteanu Alexandru, în calitate de cesionar. În motivarea acestei cereri a indicat precum că la data de 25 mai 2023 OCN „Credit Money" SRL a cesionat creața sa restantă (potrivit extrasului de cont din 29 martie 2023) inclusiv și toate drepturile cu privire la încasarea tuturor sumelor cu titlu de dobânzi de întârziere, penalități și alte plăți (taxe, cheltuieli de executare, servicii juridice, etc.) față de debitorul/fidejusorul lui altui creditor nou Munteanu Alexandru, fapt confirmat prin contractul de cesiune a creanței.

Iar, prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023 s-a dispus potrivit art. 70 Cod de procedură civilă, înlocuirea OCN „Credit Money" SRL cu noul succesor în drepturi Munteanu Alexandru, în temeiul actelor prezentate.

În baza contractului de împrumut sus-enunțat, au fost efectuate careva achitări în volum de 28193 lei, până la data de 01.09.2021, respectiv, din această ultimă dată, achitări nu au fost efectuate. Suma achitată de 28193 lei a fost repartizată după cum urmează: 13750 lei – corpul împrumutului, 9900 lei – dobânda contractuală; 4543 lei – comisionul de administrare. Respectiv, datoria contractuală restantă spre achitare constituie corpul creditului - 805,87 euro; dobânda contractuală – 267,78 euro; comisionul de administrare – 89,28 euro, precum și penalitatea de 443,23 euro.

Solicită reclamanta OCN „Credit Money" încasarea în mod solidar din contul pârâtelor Țîganu Angela și Griceanu Svetlana în beneficiul său a datoriei contractuale, în mărime totală de 3808,33 euro, a taxei de stat în mărime de 1715 lei, cât și cheltuielile de judecată, poștale de 21,90 lei, precum și alte cheltuieli, în cazul în care vor fi.

La data de 28 martie 2023, reprezentantul pârâtei Țîganu Angela, avocatul Tataru Gheorghi a depus prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală, referința, potrivit căreia solicită respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea referinței, reprezentantul pârâtei Țîganu Angela, avocatul Tataru Gheorghi a menționat că contractul din 23.10.2020 a fost încheiat în ziua adresării pentru acordarea împrumutului. Astfel, este evident că clauzele contractuale care prevăd obligația plății comisioanelor, a dobânzilor de întârziere și a penalităților nu au fost negociate, OCN „Credit Money", folosind același tip de contract pentru o multitudine de clienți, iar, pârâta Țîganu Angela, având doar opțiunea de a accepta sau refuza contractul. În atare situație, se conchide că pârâta nu a negociat contractul și nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia clauzele contractuale.

În consecință, clauzele prevăzute la pct. 1.2 în partea obligației de plată a dobânzii lunare, pct. 1.3 în partea obligației de plată a comisionului de administrare, pct. 4.2, în partea ce prevede obligația de plată a penalității din contractul din 23.10.2020, sunt abuzive.

În continuare, consideră că comisionul de administrare este exagerat de mare, iar,

creditorul nu a explicat care anume cheltuieli sunt acoperite de acesta. Prin urmare, debitorul nu beneficiază real de vreun serviciu și nici nu primește vreo contraprestație în schimbul comisionului achitat. Totodată, nu au fost prezentate probe care demonstrează acordarea serviciilor contra comisionului pretins. Situație similară poate fi reținută și în cazul dobânzii contractuale, care este prevăzută de pct. 1.2 al contractului în mărime de 3 % din sumă, ce constituie 44,63 euro lunar. Potrivit pct. 1.5 al contractului, a fost calculată pentru 24 luni, în sumă de 1071,12 euro. Referitor la penalitatea în sumă de 892,53 euro calculată pentru 60 zile, aceasta este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus reclamantului pentru neachitarea în termen a împrumutului de către pârâtă.

În continuare, potrivit art. 9 alin. (1) lit. e/1) din Legea nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, se interzice includerea dobânzilor, comisioanelor, penalităților și orice tip de plată mai mare decât corpul creditului, la caz, corpul creditului constituie 30000 lei.

A solicitat declararea nulității ca fiind abuzive și contrare Legii a pct. 1.2, 1.3, 4.2 din contractul de împrumut din 23.10.2020, diminuarea sumei dobânzii solicitate de reclamant în mărime de 3808,33 euro, cu excluderea din această sumă a dobânzilor contractuale, a comisioanelor de administrare, a penalităților aferente creditului, precum și a sumei restituite de pârâta Țîganu Angela.

În ședința de judecată, nu s-au prezentat reclamantul Munteanu Alexandru, dar, care printr-o cerere a solicitat examinarea în absență, prin urmare, instanța de judecată, potrivit art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă, a considerat posibilă examinarea prezentei cauze în lipsa reclamantului.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtei Țîganu Angela, avocatul Tataru Gheorghi a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată, pentru motivele și argumentele indicate în referință.

În ședința de judecată, pârâta Țîganu Angela nu s-a prezentat, fiind, reprezentată de către avocatul Tataru Gheorghi, prin urmare, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea în absența acesteia din urmă.

În ședința de judecată pârâta Griceanu Svetlana nu s-a prezentat, deși a fost respectată procedura de citare legală în privința acesteia, motiv, pentru care, instanța de judecată, potrivit ar. 206 alin. (3) Cod de procedură civilă, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicațiile reprezentantului pârâtei, studiind cererea de chemare în judecată, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial acțiunea, din considerentele care vor urma.

În continuare, conform art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În corespundere cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţa şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Astfel, instanța de judecată a constatat cu certitudine că la data de 23 octombrie 2020, pîrîta Țîganu Angela în calitate de împrumutat a beneficiat de un împrumut bănesc cu dobândă, fapt confirmat prin contractul de împrumut cu dobândă nr. 540/04-10 din 23 octombrie 2020, în mărime de 1487,56 euro. Pentru acest contract de credit a fost instituită și o garanție personală (fidejusiune), fapt confirmat prin contractul de fidejusiune din 23 octombrie 2020. Creditul a fost acordat pe un termen de 2 ani, cu achitarea plăților lunare egale, (f.d.9-10).

Potrivit pct. pct. 1.2, 1.3 și 4.2 al contractului de împrumut din 23.10.2020, împrumutul se acordă cu o dobândă lunară de 3 % pe lună; împrumutatul va achita lunar și un comision de administrare a împrumutului în mărime de 14,88 euro; în cazul întârzierii achitării plăților lunare prevăzută de în pct. 2.2 împrumutatul și/sau fidejusorul va fi obligat la plata unei penalități în mărime de 1 % din suma împrumutului prevăzută de în pct. 1.1 pentru fiecare zi de întârziere.

În temeiul dispoziției de plată nr. 72 din 23.10.2020. se atestă recepționarea de către pârâta Țîganu Angela a sumei împrumutului contractat de 30000 lei, (f.d.11).

Din cele descrise de partea reclamantă privind achitările și datoria pârâtei la

contractul din 23 octombrie 2020, anexat la materialele cauzei se constată că Țîganu Angela în vederea stingerii datoriei a achitat suma de 28193 lei, din care, 13750 lei – corpul împrumutului, 9900 lei – dobânda contractuală; 4543 lei – comisionul de administrare. Respectiv, datoria contractuală restantă spre achitare constituie corpul creditului - 805,87 euro; dobânda contractuală – 267,78 euro; comisionul de administrare – 89,28 euro, precum și penalitatea de 443,23 euro.

În contextul pretențiilor deduse judecății, instanța de judecată notează că potrivit prevederilor art. 308 din Codul civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

În acest context, conform prevederilor art. 992 din Codul civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, și căruia îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Astfel, conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

În corespundere cu prevederile art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În temeiul dispozițiilor de la art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

De asemenea, conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.

Conform art. 1763 aliniatele (1) și (2) din Codul civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris.

Este de evidențiat că în baza prevederilor art. 1763 aliniatele (3) și (4) din Codul civil, faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul. Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

În corespundere cu art. 1764 alin. (1) Cod civil, părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.

Iar, în baza art. 1765 Cod civil, în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Conform prevederilor art. 1242 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutătorul) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În temeiul art. 1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

În acord cu dispozițiile de la art. 1248 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractual nu prevede altfel; dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin.(2) și (4).

Prin urmare, părțile fiind în relații contractuale, în virtutea cărora și-au asumat drepturi și obligații sinalagmatice, sânt responsabile în egală măsură de executarea acestora, reieșind din prevederile normelor legale precizate, în modul corespunzător și în termenii stabiliți, în conformitate cu prevederile Legii sau ale contractului.

În temeiul art. 1 și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, scopul prezentei legi este dezvoltarea cadrului legal necesar pentru asigurarea protecției intereselor economice ale consumatorilor prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea creditelor de consum, precum şi prin stabilirea unor norme de comportament responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori. Domeniul de reglementare al prezentei legi sunt contractele de credit pentru consumatori.

Totodată, conform art. 3 din aceeași Lege, prin *contract de credit pentru consumatori* se înțelege contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilități similare, cu excepția contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor; iar, *costul total al creditului pentru consumatori* reprezintă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sânt cunoscute de creditor, cu excepția taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, sânt incluse în cazul în care obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor şi condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii.

În continuare, potrivit reglementărilor de la art. 14 alin. (2) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, dobânda de întârziere se calculează în bază de procent fix şi se aplică la sumele restante în conformitate cu prevederile contractului de credit, cu excepția sumelor provenite din calculul dobânzii.

Reieșind din circumstanțele de fapt și normele de drept reținute supra, judecătorul ajunge la concluzia că între părțile litigiului, s-a stabilit un raport juridic în baza

contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Potrivit speței, urmează a fi verificate sub aspectul legalității clauzei contractuale specificate în contractul de credit din 23.10.2020, și anume cea de la pct. 1.3 al contractului de împrumut respectiv, potrivit căreia, împrumutatul va achita lunar și un comision de administrare a împrumutului în mărime de 14,88 euro. Or, potrivit solicitărilor formulate de partea reclamantă solicită inclusiv plățile aferente contractului de împrumut compuse din comision în mărime de – 4543 lei (achitată de partea pârâtă) și în mărime de 89,28 euro cu titlu de datorie.

În temeiul art. 328 alin. (1) din Codul Civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Alin. (2), nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

În corespundere cu prevederile art.329 alin. (1) Cod civil, statuează că, în contractele cu consumatorii sânt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecție). Nulitatea de protecție operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

În corespundere cu prevederile art. 1069 Cod civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual. În contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist. Faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispozițiilor prezentului capitol pentru restul contractului. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată anticipat pentru o multitudine de contracte implicînd diferite părți și care nu a fost negociată individual.

În temeiul celor statuate la art. 1170 alin. (1) Cod civil, clauzele propuse de către o parte care nu au fost negociate individual pot fi invocate față de cealaltă parte doar dacă cealaltă parte le-a cunoscut sau dacă partea care le-a propus a luat măsuri rezonabile pentru a atrage atenția celeilalte părți asupra lor la momentul încheierii contractului sau înainte de aceasta.

În baza prevederilor de la art. 1071 Cod civil, persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate și comunicate într-un limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau

specificațiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.

Iar, potrivit art. 1072 Cod civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist și un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin. (1) din prezentul articol și art. 1075. Listele prevăzute de articolele menționate la alin. (2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.

În acord cu prevederile art. 1075 alin. (1) Cod civil, la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art. 1072 alin. (1), art. 1073 și 1074 se va ține cont de: a) respectarea obligației de transparență prevăzută la art. 1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; și e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

Conform dispozițiilor art. 1076 alin. (1) Cod civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă.

În baza art. 1077 alin.(1) pct.3) Cod civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect - obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului.

La fel, în conformitate cu art. 1079 Cod civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauzele indicate la art. 1077 alin.(1) pct.l)-3) sînt considerate abuzive chiar dacă ele au fost negociate individual cu consumatorul.

Potrivit art. 3 din Directiva 93/13 CEE, o clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună-credință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci când a fost inclusă de către comerciant în prealabil și, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul ei.

Pe cale de consecință, raportând situația de fapt la normele de drept material citate, judecătorul apreciază caracterul abuziv al clauzei de la pct. 1.3, ce se referă la 14,88 euro lunar.

Instanța de judecată consideră că obligarea împrumutatului, în baza unui contract de credit preformulat la plata comisionului de monitorizare și taxei de administrare, urmează a fi calificată ca fiind contrară cerințelor de bună-credință impuse împrumutătorului, în calitatea sa de comerciant, în sensul normelor legale sus-enunțate.

Or, împrumutătorul nu a făcut dovada faptului că a negociat clauza cu privire la stabilirea comisionului de monitorizare și nu a indicat nici un criteriu pentru a clarifica modul de calcul al acestuia, din ce constă activitatea întreprinderii, care sunt serviciile

prestate la monitorizarea și administrarea împrumutului, pentru care se încasează comisionul dat și nici pentru care servicii se încasează această sumă.

În acest context, instanța de judecată ajunge la concluzia că suma pretinsă cu titlu de comision reprezintă o dobândă camuflată care are scopul clar, de a ademeni clienții prin stabilirea unei dobânzi declarate mai redusă.

În condiţiile enunţate, clauza cu privire la comisionul de administrare nu este negociată de părți, este abuzivă și respectiv este pasibilă de a fi anulată. Or, caracterul de adeziune al contractului şi inexistenţa unui consimțământ valabil, impun declararea de către instanță a nulității clauzei abuzive care impune dobânzi camuflate sub denumirea de”comisioane”.

În continuare, potrivit reglementărilor de la art. 14 alin. (2) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, dobânda de întârziere se calculează în bază de procent fix şi se aplică la sumele restante în conformitate cu prevederile contractului de credit, cu excepția sumelor provenite din calculul dobânzii.

De asemenea, potrivit reglementărilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013, sunt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adițional, acceptat de consumator.

În continuare, potrivit reglementărilor de la art. 15 alin. (7) și (9) din Legea nr.202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori (în vigoare la data înregistrării prezentei acțiuni), se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50 %, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului; stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv. În cazul încălcării prevederilor alin.(7) și (8) din prezentul articol și ale din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.

Cum atestă înscrisurile cauzei, OCN „Credit Money” SRL și-a executat cu diligență obligația de a acorda lui Țîganu Angela, suma de 1486,57 euro cu titlu de împrumut, pe când, pârâta nu și-a executat obligația de a restitui în totalitate împrumutul acordat în termen.

Speța care urmează a fi analizată se referă la dreptul reclamantului de a cere plățile aferente împrumutului, care constau din dobândă aferentă, precum și a penalităților, în condițiile art. 15 alin. (7) și (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

Or, cerințele părții reclamante au fost formulate în sensul solicitării compensării inclusiv și a plăților aferente cum ar fi corpul creditului - 805,87 euro; dobânda contractuală – 267,78 euro; comisionul de administrare – 89,28 euro, precum și penalitatea de 443,23 euro.

Totodată s-au stabilit precum că respectivele sume aferente cu titlu de dobândă contractuală (490,93 euro – dobânda achitată și 267,78 euro – dobânda solicitată), comision de administrare, precum și penalitățile solicitate de reclamantă depășesc plafonul stabilit de 50 % și de 0,004% din valoarea totală a creditului.

Iar, drept urmare urmează de încasat suma debursată restantă, ceea ce constituie 624,94 euro cu titlu de datorie contractuală pentru corpul împrumutului, fiind calculată după următoare formulă (805,87 euro (corp al împrumutului restant) – 225 euro (suma efectiv achitată cu titlu de comision de administrare, în temeiul pct. 1.3 din contract, care a fost constată nulitatea acesteia) = 624,94 euro).

Prin urmare, valoarea plăților suplimentare sub forma dobânzii la împrumut, dobânzi aferente, penalitate punitivă, depășește valoarea debursată conform contractului respectiv.

Pe cale de consecință, reieșind din prevederile normelor precizate și din circumstanțele stabilite, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată, prin dispunerea încasării în mod solidar din contul lui Țîganu Angela, și din contul lui Griceanu Svetlana, în beneficiul lui Munteanu Alexandru (succesor în drepturi a OCN „Credit Money” SRL), suma de 624,94 euro cu titlu de datorie contractuală pentru corpul împrumutului, precum și potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, suma de 357,20 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, în rest, acțiunea fiind pasibilă de a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu articolele 236, 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Alexandru (succesor în drepturi a OCN „Credit Money” SRL) împotriva lui Țîganu Angela și Griceanu Svetlana cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar din contul lui Țîganu Angela, născută la*****cod numeric personal *****, domiciliată în mun. Chișinău, localitatea *****, ***** și din contul lui Griceanu Svetlana, născută la*****cod numeric personal *****, domiciliată în *****, ***** în beneficiul lui Munteanu Alexandru (succesor în drepturi a OCN „Credit Money” SRL), născut la *****cod numeric personal *****domiciliat în ***** suma de 624 (șase sute douăzeci și patru) euro și 94 euro cenți, convertiţi în lei moldoveneşti conform ratei oficiale de schimb din data executării, cu titlu de datorie contractuală pentru corpul împrumutului, precum și suma de 357 (trei sute cincizeci și șapte) lei și 20 bani cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat.

În rest, se respinge, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Alexandru (succesor în drepturi a OCN „Credit Money” SRL) împotriva lui Țîganu Angela și Griceanu Svetlana cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Constantin Roșca